

Risin í Hólmgorðum

1.
Eg veit eina rímuna,
ið gjørd er um Virgar sterka,
Tíðriki kongi tjónar hann,
av reyðargull ber hann merki.

Niðurlag:
Grani bar gullið av heiði
Brá hann sínum brandi av reiði,
Sjúrdur vann á orminum,
grani bar gullið á heiði.

2.
Tríggjar eru gøturnar,
ein víkur ífrá,
Virgar er riðin á heygin fram,
sum hans faðir lá.

3
Tríggjar eru gøturnar,
ein av heygi víkur,
Virgar er riðin á heygin fram,
sum hans faðir liggur.

4
Innarlaga í heyginum
ringla gamlar tenn:
»Hvør er her í heygin komin
at vekja upp deyðar menn?«

5
»Vakir tú í heyginum,
sæli faðir mín,
hetta er Virgar Valintsson,
fostursonur tín.«

6
»Meðan tú ert mín fosturson,
og eg tín faðir betsti,
fyrr skal rivna dalir og fjøll,
enn eg komi út í heyst.«

7
»Vilt tú ikki dysjadólgur
brandin senda mær,
eg skal eld í heygin leggja
og brenna yvir tær.

8
Vilt tú ikki dysjadólgur
brandin senda út,
eg skal eld í heygin leggja,
brenna upp tína búð.«

9
Ikki vildi dysjadólgur
heygin lata bróta,
báðar hendur um Mimaring treiv,
bað fosturson sín njóta.

10
Ikki vildi dysjadólgur
heygin lata brenna,
báðar hendur um Mimaring treiv,
brandin út at senda.

11
»Her skalt tú hava svørðið tað,
ið bítur á stáli sum steini,
ímorgin skalt tú royna tað
í hørðum risa beini.«

12
Svaraði Virgar Valintsson,
sum svørð hevði tikið í hond:
»Hvar veitst tú mestan heilivág
vera her í londum?«

13
»Tað stendur eitt hús í Hólmgorðum,
tað liggur til risans son,
tað er fult av heilivág,
ongum øðrum mun.

14
Tað stendur eitt hús í Hólmgorðum,
tað liggur til risans merki,
har ber lás og lykil at
Vilkus risin sterki.

15
Tað stendur eitt hús í Hólmgorðum,
hagar eru frægir fúsir,
har ber lás og lykil at
hin sterki kappi Vilkus.

16
Har bíta eingir brandar á,
ei tær bitru eggjar,
átjan alin er jarnstongin
til alla risans seggja.

17
Har bíta eingir brandar á,
eg sigi tær av tí sanna,
átjan alin er jarnstongin
til alla risans manna.

18
Kvittar tú í Hólmgarðar
á hesum sama heysti,
lat hann ikki eftir sitja
hin snarpa Nornagest.

19
Lat hann ikki eftir sitja,
hin snarpa Nornagest
og hann Sjúrða Sigmundarson,
tann avrekskappan reysta.«

20
Virgar leyp á gangaran,
sum hann sjálvur átti,
so reið hann á Sjúrðar fund,
sum føtur bera mátti.

21
Mitt í miðjum grasagarði
akslar hann sítt skinn
og so búgvín gongur hann
í høgur hallir inn.

22
Og so búgvín gongur hann
í høgur hallir inn,
sum Hjálprek kongur á borði sat
við monnum hundrað fimm.

23
Virgar gekk í høllina inn,
søgur ganga frá,
næstur maður Hjálprek kongi
Sjúrdur situr hjá.
24

Virgar gekk í høllina inn,
tagdi ei longur á sinni:
»Eg veit nógvan heilivág,
ljótum vær hann at finna.

25
Tað stendur eitt hús í Hólmgorðum,
tað liggur til risans son,
tað er fult av heilivág
og ongum øðrum mun.

26
Har bíta eingir brandar á
og ei tær bitru eggjar,
átjan alin er jarnstongin
til alla risans seggja.

- 27
Tí mást tú búgva brandin væl
og gyrða tín hest við spora,
um tú hefur eitt átjan hundrað,
tú kanst honum lítið forða.
- 28
Tí mást tú búgva brandin væl
og gyrða tín hest við geira,
um tú hefur eitt átjan hundrað,
turvdi tær alvæl fleira.«
- 29
Virgar stendur á hallargólvi,
mælir fyrri sær:
»Nú veitst tú av heilivág,
Sjúrdur, fylg nú mær.«
- 30
So varð hann Sjúrdur
glaður við tey orð,
hann breyt sundur mjøðskál
yvir breiðum borði.
- 31
Sjúrdur leyp um borðið fram,
er mær greint ífrá,
uttarlaga á hallargólvi
komst hann fótur á.
- 32
Stíga á sínar hestarnar
reystir kappar saman,
kvitta so í Hólmgarðar,
teir hildu sær at gaman.
- 33
Riðu teir av garði burt
við so lítið lið,
Virgar og snarpi Nornagestur,
Sjúrdur var hin triði.
- 34
Tað var Sjúrdur Sigmundarson,
heim í garðin fór,
úti Vilkus risans son
fyrri honum stóð.
- 35
»Statt væl Vilkus risans son
úti fyrri mær,
hefur tú nógvan heilivág
til avlops her hjá tær?«
- 36
»Eg havi nógvan heilivág
til avlops her hjá mær,
hvaðan er hin mikla kempa,
Sjúrdur, ið fylgir tær?«
- 37
»Hetta mann vera maðurin,
ið øllum tykir um,
hetta er hann, ið risan vá,
hin sterki Valintsson.«
- 38
Tað var Vilkus risans son,
tá gjørdist hann vreiður:
»Tað var mín hin sæli faðir,
ið lá við Bjertings heygi.
- 39
Takk havi tú Sjúrdur,
eg tað ikki vitsti,
nú skal brynja út liðið alt,
tí eg var hann, ið misti.«
- 40
Árla var um morgunin,
tað roðar fyrri sól,
tá hevði Vilkus risans son
brynjað út hundrað tólv.
- 41
Tá hevði Vilkus risans son
brynjað út hundrað tólv,
tríggir reystir kappar teir
ríða teim øllum ímót.
- 42
Tríggir reystir kappar teir
ríða teim øllum ímót,
fullu so búkar á jørðina niður,
sum teir varpa grót.
- 43
Teir høgga títt, teir líva lítt,
duplur hanga við stengur,
møðist Virgar Valintsson
í víggi har hann stendur.
- 44
Teir høgga títt, teir líva lítt,
blóðið dreiv í ský,
møðist Virgar Valintsson,
hann víggi stendur í.
- 45
Møðist Virgar Valintsson,
var komin í stóra treyt:
»Hoyr tú snarpi Nornagestur,
flyt meg hiðan av breyt.«
- 46
Tað var hin snarpi Nornagestur,
brandin undir hann skeyt,
tað gjørði hann á skamri stund,
hann flutti hann burt av breyt.
- 47
Virgar liggur undir heyginum,
kendi sær møði og mein,
tað var hin ungi Sjúrdur,
hann mátti tá berjast ein.
- 48
Sjúrdur tokar í herin fram,
grimmur og vreiður við,
avleiðis tróð hann risans her,
hann skildi hann sundur í trý.
- 49
Sjúrdur tokar í herin fram,
mátturin í honum veks,
avleiðis tróð hann risans her,
hann skildi hann sundur í seks.
- 50
Fram reið Sjúrdur við miklari reiði,
hann vil ikki undan flýggja,
avleiðis tróð hann risans her,
hann skildi hann sundur í níggju.
- 51
Sjúrdur tokar í herin fram,
øllum tókti undur,
avleiðis gekk hann risans her
og skildi hann víða sundur.
- 52
Virgar leyp undan heyginum,
møði av honum rann,
tá var hann til ferðar fúsar,
hann feldi ein merkismann.
- 53
So riðu teir kappar tveir
víðan vegin fram,
teir kluvu hvønn um tvørar herðar,
ið móti teimum rann.

54

Teir høgga títt, teir líva lítt,
teir lótu tá brandar fúka,
nógvir fullu á jørðina niður,
teir tróðu á manna búkar.

55

Teir høgga títt, teir líva lítt,
av bar barna gaman,
Sjúrður og Vílkus risans son,
tá barst teimum saman.

56

Tað var Sjúrður Sigmundarson,
sínnum svørði brá,
hann kleyv Vílkus risans son
sundur í luti tvá.

57

Hann kleyv Vílkus risans son
sundur í lutir tvá,
tríggjar vóru kempurnar,
sum reystliga lið hans vá'.

58

So riðu teir frændur tveir
íggjøgnum grøna lund,
einki gól eftir í Hólmgørðum
hvørki heykur ella niðmans hund.

59

Tað var Virgar Valintsson,
hann svaraði Sjúrða and:
»Tú skalt ráða fyri Hólmgørðum,
tú vart hann ið vann.«

60

Virgar reið av garði burt
við sínar gangarar tvá,
síðan hevði Sjúrður ungi
fyri Hólmgørðum ráð.

61

Kvøðið havi eg kvæði mítt
væl í góðum tíma,
nú búgvist eg at halda upp,
meg lystir ei longur at ríma.